

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

1.3. ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО...

ЗА ПЕРИОДА

(2025– 2030)

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Въведение.....	2
2. Мисия и визия.....	4
3. SWOT анализ.....	4
4. Стратегически цели.....	6
5. Заключение.....	7

1. Въведение

Настоящата стратегия очертава мисията, принципите, стратегическите цели, приоритетни посоки и дейности за развитие на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за периода 2025-2030 г.

Стратегията отразява общите визии на факултетите, в които се реализира и развива професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...

Видно от Рейтинговите класации, последователно и системно направление 1.3. Педагогика на обучение по... заема първо място сред другите български висши училища и сред основните цели на стратегията е запазване на водещото място на Софийския университет в областта на педагогическите изследвания, подготовката на педагогически кадри, развитие на направлението в контекста на европейските и националните стратегически документи за осъществяване на качествено и иновативно образование.

Стратегията се основава на принципи като:

- *Приемственост* – отчитане на резултатите, постигнати до момента и гарантиране на целенасоченост и устойчивост при прилагане на целите и дейностите.

- *Прозрачност* – ясно и конкретно разписани приоритети и задачи, което позволява на хората да участват по-лесно в процеса на вземане на решения.

- *Качество* – насоченост на целите и дейностите към реалните потребности на образователната теория и практика, споделено лидерство, развитие на приобщаващи политики, процесен подход при управление на системата и очертаване на възможности за подобряване и вземане на решения, основани на доказателства, управление на взаимоотношенията.

- *Адаптивност, гъвкавост и иновативност* – отчитане на настъпващите промени в сферата на образованието, обучението и педагогическите изследвания и предлагане на нови подходи, мерки и дейности за постигане на целите, заложи в Стратегията.

- *Партньорство и съгласуваност* – активно взаимодействие с организации и институции на национално ниво: с образователни институции – детски градини, училища, центрове, школи, читалища и други, с органите на централната и местната власт, с други висши училища, с културните институции, с научните организации, със социалните партньори, работодателите и гражданското общество за постигане на целите. Развитие на международното сътрудничество.

- *Устойчивост на резултатите* – осигуряване на дългосрочни ползи/ефекти от постигнатите резултати.

Стратегията е изготвена в синхрон с перспективите, заложи в актуални стратегически документи на европейско, национално и институционално ниво, които очертават общата

споделена визия за висококачествено, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене.

Стратегически документи на европейско ниво:

- Стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021–2030).¹
- Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021—2030 г.).²

Стратегически документи на национално ниво

- Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021–2030 г.³
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България (2017–2030 г.).⁴
- Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“.⁵
- План за действие в областта на цифровото образование (2021–2027 г.).⁶
- Закон за висшето образование, обн. ДВ. бр.112 от 27 Декември 1995 г., посл. изм и доп. ДВ. бр.39 от 1 май 2024 г. = <https://lex.bg/laws/ldoc/2133647361>
- Закон за насърчаване на научните изследвания от 2003 г., обн. ДВ. бр.92 от 17 октомври 2003 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.39 от 1 май 2024 г. - <https://lex.bg/laws/ldoc/2135472978>
- Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, обн. ДВ. бр.61 от 2 август 2019 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.23 от 19 март 2024 г. - <https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2137195301>

¹ <https://eur-lex.europa.eu/BG/legal-content/summary/strategic-framework-for-european-cooperation-in-education-and-training-towards-the-european-education-area-and-beyond.html>

² <https://op.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/b004d247-77d4-11eb-9ac9-01aa75ed71a1>

³ https://www.neaa.government.bg/images/strategicheski-dok-VO/rMS_Strategia-VO_120121.pdf

⁴ https://www.neaa.government.bg/images/strategicheski-dok-VO/ssstrategy-razvitie-nauchnite-izsledvania_2030_bg.pdf

⁵ <https://www.eufunds.bg/bg/opseig/node/4611>

⁶ <https://education.ec.europa.eu/bg/focus-topics/digital-education/plan>

- Закон за предучилищното и училищното образование, обн. ДВ. бр.79 от 13 октомври 2015 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.27 от 29 март 2024 г.⁷

- Постановление № 27 от 1 февруари 2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“⁸

2. Мисия и визия

Чрез факултетите, осигуряващи обучението в ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., СУ „Св. Климент Охридски“, има мисията:

- Да развива професионалното направление и да запази водещата си позиция в Рейтинговата система на висшите училища в България.
- Да подобрява позицията си в международните рейтингови класации.
- Да налага високи стандарти в научноизследователската и преподавателската работа в областта на 1.3. Педагогика на обучението по....
- Да създава условия за привличане на най-перспективните студенти и докторанти, които са избрали за своя професионална реализация областта на педагогиката, да подготвя високообразовани кадри в областта на квалификацията на учителите и другите педагогически специалисти.
- Да създава у възпитаниците си нагласа за учене през целия живот и им осигури основа за успешна реализация в образователния сектор.
- Да развива и надгражда научните постижения в направлението както в национален, така и в международен контекст.

3. SWOT анализ

Силни страни

- Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е водещ според Рейтинговата система на висшите училища в България в професионално направление 1.3. с дългогодишни традиции в обучението на бакалаври, магистри и докторанти. В направление 1.3 в сътрудничество с няколко български университета, както и с университети в чужбина, са създадени първите междууниверситетски магистърски програми като част от стремежа към създаване на общо европейско пространство за висше образование.
- Неизменно в последните години е търсенето от страна на студентите на специалностите в направление 1.3. Педагогика на обучението по...
- Актуални учебни планове и програми, подкрепени от електронни курсове с разнообразни дигитални образователни ресурси в университетската система Moodle.

⁷ <https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2136641509>

⁸ PMS_27_ID_Naredba_uchitel.pdf

- Висока реализация на завършилите студенти и висококвалифициран академичен състав с активна научноизследователска дейност и участие в национални и международни проекти.
- Научното ръководство на докторанти и квалификацията на преподавателския състав за експертна подкрепа на докторанти, както и множеството международни договори за съвместна дейност, сътрудничество и мобилности с образователни институции, неправителствени организации, организации за неформално образование за деца и възрастни, несъмнено също са сред силните страни на направлението.
- Богато разнообразие от предлагани специалности и програми в рамките на професионално направление 1.3. на ниво бакалавърска, магистърска и докторска степен.
- Активни връзки с потребителите на кадри и партньорски образователни институции, включително чрез съвместни инициативи, събития и практико-приложни дейности (периодично организиране на събития, свързани с повишаване на качеството на обучение в професионалното направление), академичното менторство и ефективно работещите модели за наставничество.
- Авторство на учебници и учебни помагала, включително за училищната мрежа от преподавателите в направлението.
 - Въведени са механизми за гарантиране на академичната етика – активно се използва системата за проверка на студентските разработки, дипломните работи и дисертационните трудове посредством вградената в Moodle приставка StrikePlagiarism, като стриктно се прилага Процедурата за проверка на оригиналността чрез използване на интегрирана в средата за електронно обучение приставка на специализирана система за засичане на плагиатство в СУ „Св. Климент Охридски” (съгласно Заповед на Ректора № РД 19-336/18.07.2019 г., видоизменена със Заповед №РД 19-207/26.05.2021).
- Както студентите, така и докторантите имат възможност за участие в международни и национални научни форуми, с приоритет се включват в научни проекти и други форми на научно-изследователска дейност, осигурява се възможност за публикации в национални и международни бази на студентите, младите учени и нехабилитираните преподаватели.
- Богат и постоянно осъвременяващ се библиотечен фонд и множество функциониращи центрове за подпомагане научното развитие на студентите, докторантите и преподавателите.

Слаби страни

- Макар че направление 1.3 Педагогика на обучението по ... в СУ е с най-високия рейтинг спрямо останалите университети в ПН, относително ограничен е броят публикации в международни бази данни като “Web of Science” и “Scopus”, въпреки активното участие на изследователите от направлението в други специализирани научни издания и бази данни.
- Относително ограничена изходяща мобилност на студентите и докторантите.
- Недостатъчно систематизирани механизми за проследяване на потребностите на пазара на труда и за обратна връзка от работодатели и други потребители на кадри.
- Ограничена осигуреност със съвременен софтуер за провеждане на научно изследователска работа.

Възможности

- Създаване на съвместни програми с чуждестранни университети и привличане на повече студенти и докторанти както от страни от ЕС, така и от други партньорски университети в чужбина по различни проекти. Увеличаване на магистърските програми на английски език.
- Привличане на международни учени като гост-лектори, за да обогатят учебните програми и изследователските дейности в направлението.
- Разширяване и използване по-широко възможностите на програма Еразъм +
- Разширяване на връзките с потребителите на кадри – образователни, други работодателски организации, с неправителствени организации за проучване на потребностите и подготовка на кадри с необходимата квалификация.
- Засилено сътрудничество с факултетните студентски съвети и включването им при реализирането на идеи и проекти.
- По-широко популяризиране на всички възможности за продължаваща квалификация.
- Увеличаване на броя на програмите в дистанционна форма на обучение.

Ограничения

- Демографският спад и намаляващият брой ученици, завършващи средно образование в България.
- Силната конкуренция в европейското пространство и в национален контекст на други висши училища, предлагащи програми в направление 1.3. Педагогика на обучението по...
- Променливост и непоследователност на държавната политика при финансиране на обучението на студентите в направлението.

4. Стратегически цели

За осъществяване на още по-качествено развитие в професионалното направление са набелязани четири основни стратегически цели, свързани с практическото обучение на студентите, научно-изследователската дейност на докторанти и преподаватели, както и квалификацията на академичния състав. Целите са свързани с подобряване на сътрудничеството между Софийски университет и базовите училища по отношение на:

- **Повишаване на качеството на обучението**, включително на практическата подготовка на студентите, чрез развитие на партньорствата с базови училища и усъвършенстване на моделите за педагогическа практика.
- **Развитие на научноизследователската дейност** на преподавателите и докторантите чрез засилване на сътрудничеството с образователни институции и участие в национални и международни научни проекти, както и чрез стимулиране на публикационната активност в международни научни списания и бази данни.
- **Разширяване на взаимодействието между университета и училищната практика**, включително чрез участие на университетски преподаватели в образователни инициативи, съвместни проекти и дейности с ученици.

- **Развитие на дигиталната и изследователската инфраструктура** чрез подобряване на технологичната среда за обучение и научни изследвания.

Реализирането на посочените стратегически цели предполага развитие на партньорствата с образователни институции, насърчаване на научноизследователската активност на академичния състав и докторантите, както и подобряване на технологичната среда за обучение и научни изследвания.

5. Заключение

Настоящата стратегия осигурява цялостен и обобщен поглед към развитието на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по... в СУ „Св. Климент Охридски“ и е в синхрон с общоуниверситетската политика за качествено образование и върхови научноизследователски резултати. Чрез нейното прилагане се работи за създаването на среда, която насърчава високите постижения в обучението на педагози, стимулира интердисциплинарното сътрудничество, насърчава международната мобилност на студенти, докторанти и преподаватели. Постигането на посочените стратегически цели и дейности ще продължава да утвърждава позицията на Софийския университет като водеща институция в подготовката и повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти, при стимулиране на научните изследвания и за насърчаване на култура на сътрудничество и споделяне на знания в европейското пространство за висше образование.

Стратегията е приета с решение на ФС на Факултета по славянски филологии, Протокол №3/10.03.2026 г.